

Aika: Tiistai 29.9.2020 klo 14.00 – 16.45.
Paikka: Helsingin kaupungintalo, Terassikabinetti ja Teams-etäyhteydellä (T)

Läsnä: varsinaiset jäsenet	Justus Mollberg, puheenjohtaja Niina Halonen-Malliarakis Heikki Kaislanen (T) Kristiina Karhos Susanna Haapala (T) Timo Martelius (T) Ibrahim Milanovic Aulikki Rautavaara (T) Anneli Salmevaara (T) Leena Simola-Nikkanen (T) Mika Taberman (T) Samuli Tsupari (T)	Vasemmistoliitto Vihreät Perussuomalaiset Helsingin ja Uudenmaan neuroyhdistys ry Kynnys ry Kehitysvammatuki 57 ry Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry Uudenmaan munuais- ja maksayhd. Uumu ry Helsingin Kuurojen yhdistys ry Helsingin Invalidien Yhdistys ry Sosiaalidemokraatit Vammaisten lasten ja nuorten Tukisäätiö
----------------------------------	--	---

Kaupungin pysyvät asiantuntijat	Tiina Larva (T) Heidi Halkilahti (T) Outi Paulig Pirjo Tujula Jonna Weckström (T) Tiina Lappalainen	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala Kaupunginkanslia, vanhusneuvosto Kaupunkiympäristön toimiala Sosiaali- ja terveystoimiala Kaupunginkanslia, vammaisasiamies, sihteeri
---------------------------------	--	--

Vierailijat Etäyhteydellä kokoukseen osallistuivat Kaupunkiympäristö toimialajohtaja Mikko Aho, Katutyömaiden projektijohtaja Jyrki Paavilainen ja rakennusvalvonnan lupayksikön arkkitehti Hanna-Leena Rissanen. Kokouhuoneessa paikalla osallistui rakennukset ja ylläpito (talvihoito) ylläpitoinsinööri Tuomas Lautaniemi. Valokuvaaja Laura Oja

Poissa	Heli Rantanen Pia Hytönen Pirkko Hyvärinen Allan Wilén	Kaupunginkanslia, vuorovaikutus Kokoomus Helsingin Reumayhdistys ry Psykososiala föreningen Sympati rf
--------	---	---

1.
Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuus
Puheenjohtaja Justus Mollberg avasi kokouksen klo 14.00 ja toivotti osallistujat tervetulleeksi.

2.
Osallistujien toteaminen
Puheenjohtaja esitteli osallistujat.

3.
Asialistan hyväksyminen
Hyväksyttiin.

4.
Tiedoksi edellisen kokouksen muistio
Merkittiin tiedoksi.

5.
Muistion tarkastajat
Muistion tarkastajiksi valittiin Ibrahim Milanovic ja Niina Halonen-Malliarakis.

6.

Kaupunkiympäristön toimialan esittely ja keskustelu

Toimialajohtaja Mikko Aho [esitteli kaupunkiympäristön toimialaa](#) ja kuinka eri käyttäjäryhmiä huomioidaan kaupunkisuunnittelussa (esitys pdf). Toimialajohtaja Aho totesi, että yhdenvertaisuus ja esteettömyyslinjaukset huomioidaan kaupunkiympäristön prosesseissa, esimerkiksi rakennusvalvonnassa. Strategiat ja ohjelmat tehdään sidosryhmien kanssa. Suunnittelijat ovat yhteydessä esteettömyyden asiantuntijoihin ja erityisesti erikoistason kohteissa esteettömyys otetaan huomioon jo asemakaava vaiheessa. Toimialajohtaja Aho piti vuoropuhelua vammaisneuvoston ja asiantuntijoiden kanssa tärkeänä niin, että vammaisneuvostolle tulee kokemus kuulluksi tulemisesta.

Puheenjohtaja totesi, että Helsingissä esteettömyysasiat ovat hyvällä tolalla. Vammaisia kaupunkilaisia koskevat asiat eivät ole erillisenä saarekkeena, vaan ovat nivoutuneena kaikkeen ja näkökulma on edelleen huomioitava, kun Helsinki kasvaa. Kaupungin tiivistyminen koskee vammaisia ja kaikkia kaupunkilaisia, esteettömyys on kaikkien etu.

Kaupunkiympäristön [katutöiden haittojen vähentäminen](#) esitteli projektijohtaja Jyrki Paavilainen (esitys pdf). Hän kertoi mm. kuinka kesän katutöiden laaduntarkkailu oli hyödyllinen tapa tuoda olemassa olevat haasteet esiin puolueettomasti. Keskustelussa todettiin, että tarvitaan kadunkaivajien katutyökoulutusta, jossa mm. viestintä, opastus, turvallisuus ja esteettömyys huomioidaan.

Rakennusvalvonnan lupayksikön arkkitehti Hanna-Leena Rissanen esitteli uudis- ja korjausrakentamisessa sovellettavia [esteettömyyttä koskevia asetuksia](#), määräyksiä ja ohjeita ja niiden tulkintoja ohjaavia rakentamisen Top ten –ohjekortteja (esitys pdf). Rissanen kertoi myös hissien painonappien monenlaisia ratkaisuista, joissa hissien muotoilua ohjaa kone-direktiivi. Julkisen tilan hississä vaaditaan pistemerkinnät, mutta kerrostaloissa turvallisuusstandardi ei ota huomioon hissidirektiivin esteettömyys-standardia. Hisseissä koriovet lisäävät turvallisuutta.

Kaupunkiympäristön rakennusten ja alueiden ylläpidosta oli kertomassa ylläpito-insinööri Tuomas Lautaniemi. Hän esitteli [yleisten alueiden talvihoitoa](#) (esitys pdf). Erikoistason esteettömät reitit ja palvelut ovat määriteltä myös erikoistason talvihoitoluokkiin. Niin kunnossapidosta kuin talvihoitosta kannattaa antaa palautetta [kaupungin palaute-sivuilla](#).

Helsingin esteettömyysasiamies Pirjo Tujula kertoi Helsingin kaupungin pitkäjänteisestä ja uraauurtavasta työstä [kaupunkiympäristön esteettömyystyön](#) kehittämisessä ja toteuttamisessa (esitys pdf). Helsinki kaikille –hankkeessa ja sen jälkeen on kehitetty mm. esteettömiä kohokarttoja, symboleja, lasten leikkivälineitä. Lasten liikennekaupungissa on esteettömyystuotteita asennettuna. Se on turvallinen alue harjoitella liikkumista. [Helsinki kaikille –verkkosivuilta](#) löytyy materiaalia, joiden avulla suunnitellaan ja rakennetaan kaikille parempaa ympäristöä.

Kaupunginkanslian nimeämässä esteettömyystyöryhmässä on edustajat jokaiselta toimialalta sekä vammais- ja vanhusneuvostojen sihteerit. [Esteettömyyslinjaukset](#) päivitetään tämän vuoden aikana etätyöpajassa, jossa vammais- ja vanhusneuvoston jäsenillä on mahdollisuus vaikuttaa niiden sisältöön. Vammaisneuvoston työvaliokunta ja Pirjo Tujula tekevät ehdotuksen etätyöpajan

järjestämisestä marraskuussa. Pirjo Tujula toivoi, että vammaisjärjestöt/yhdistykset ovat aktiivisia ja tekevät ehdotuksia esteettömyyslinjausten uudistamisesta.

Puheenjohtaja Justus Mollberg kiitti kaupunkiympäristön toimialan esittelijöitä. Esteettömyyskysymykset otetaan toimialalla vakavasti ja vammaisneuvoston huolenaiheet olivat jo tiedossa. Esteettömyysasiamies Pirjo Tujulan työ on hyödyllistä kaupunkiympäristön toimialalla. Vammaisneuvoston kannattaa jatkaa keskustelua ja yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa, jolla varmistetaan kokemusasiantuntemuksen vaikuttavuus helposti käytettävän kaupunkiympäristön kehittämisessä.

7.

Vammaisneuvoston lausunto Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020 - luonnokseen

Vammaisneuvosto hyväksyi [lausunnon](#).

8.

Syksyn vammaisneuvoston kokoukset ja tulevat tilaisuudet ([kalenteri](#))

Vammaisneuvoston työvaliokunta valmistelee esteettömyyslinjausten päivittämisen etätyöpajan järjestämistä.

Vammaisneuvosto kutsuu helsinkiläiset [vammaisyhdistykset yhteistyöseminaariin](#) ke 28.10. Aiheina ovat kaupungin koronakokemukset sekä yhdistysten ja vammaisneuvoston yhteistyö. Tilaisuudessa toteutetaan [yhden kameran striimaus](#), joka mahdollistaa myös etäosallistumismahdollisuuden yhdistysten edustajille.

Vammaisneuvoston jäsenet osallistuvat pääkaupunkiseudun vammaisneuvostojen yhteiskokoukseen 17.11. Ennen kokousta klo [13-15 on paneelikeskustelu](#): Osaaminen edellä – vammaisten osajien työllistäminen. Tapahtumatorilla, [striimaus Helsinki-kanavalle](#). Lisäksi vammaisneuvosto valmistelee Vammaisten päivän 3.12. aamutilaisuuden ohjelmaa tapahtumatorille. [3.12. Striimaus Helsinki-kanavalle](#).

9.

Osallistumiset

Tiina Lappalainen kertoi kaupungin virkamiesten valmistelevasta erityisuimakortti-työryhmästä, jossa käydään keskustelua kortin myöntämiskriteereiden tarkentamista suhteessa erityisuimakortin alkuperäiseen tarkoitukseen. Tarkoitus on korjata osin epäselvää ja epäloogista tilannetta myöntöperusteissa, jossa halutaan korostaa erityisesti veden ja vesiliikunnan vaikutusta erityisuimakortin myöntöperusteena. Vammaisneuvosto ei kannata vammaisten oikeuksien heikentämistä, eikä myöntämiskriteereiden kiristämistä. Erityisuimakortilla on vaikutusta kansanterveyteen ja liikkumis- ja toimimisesteisten kaupunkilaisten mahdollisuuteen pitää huolta omasta kunnostaan, joka vähentää muiden palvelujen tarvetta. Kaupungin kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta tekee asiasta päätöksen 2021.

10.

Muut esille tulevat päätösaasiat

Vammaisneuvosto päätti lisätä Jaatinen ry:n Helsingin paikallisten vammaisyhdistysten listalle. Jaatinen on valtakunnallinen toimija, jonka jäsenistä n. 40% on helsinkiläisiä, pääosin vammaisten lasten vanhempia. Iso osa Jaatisen yhteisjäsenistä (yhdistykset, säätiöt) on myös rekisteröity Helsinkiin. Jaatinen saa toimintaansa rahoitusta myös Helsingin kaupungilta.

11.

Tiedotusasiat

Vammaisneuvosto pyytää esityksiä vammaisneuvoston Esteettömyys huomionosoitus 2020 –kohteeksi 12.10. mennessä vammaisasiamies@hel.fi. Työvaliokunta valmistelee ehdotuksen päätettäväksi vammaisneuvoston lokakuun kokoukseen.

Osallistuvan budjetoinnin [Oma Stadi –ehdotusten ideointi](#) ajankohta 5.- 25.10.2020.

Kristiina Karhos kertoi terveiset 9.9. teams-yhteydellä kokoontuneelta Uudenmaan vammaisneuvostojen UVA-verkostolta, jossa osallistujia oli 17 kunnasta. Kokoontumisessa vaihdettiin kokemuksia vammaisneuvostojen korona-poikkeusolojen kokoontumisista ja sote-vaikuttamisesta. UVA-verkosto katsoo, että UVA:n edustajille pitää saada paikka Uudenmaan Sote-valmisteluun. UVA:n seuraava etäkokous on 21.10. UVA seuraa sote-hankkeen valmistelua, keskustelee erillisalueiden toiminnasta ja haluaa jatkaa alueiden välistä yhteistyötä.

Vammaisneuvosto osallistui kaupungin osallisuusmallin väliarviointiin viime vuonna. Nyt on alkamassa osallisuusmallin loppuarviointi tämän valtuustokauden osalta. Osana tätä arviointia vanhus-, vammais- ja nuorisoneuvostojen jäsenille on tulossa kysely. Kyselyssä jäsenet arvioivat neuvoston vaikuttamismahdollisuuksia ja toimintaa yleisemminkin. Verkkokysely tulee neuvoston jäsenille syksyn aikana.

Vammaisneuvoston Osallisuus esiin –kuvaukset ovat käynnistyneet syyskuussa. Kuvauksiin osallistuneilta tarvitaan täytetty ja allekirjoitettu kuvauslupalomake.

Susanna Haapala Kynnys ry:stä kertoi, että Minna Eronen tulee Henkilökohtaisen avun –päiville kertomaan palvelusetelin hinnasta ja onko suunnitelmassa muutosta.

12.

Seuraava kokous

Seuraava vammaisneuvoston kokous on ti 27.10.2020, teemana Sosiaali- ja terveystoimiala. Kokouspaikkana on Kallion virastotalo, neuvotteluhuone 1. 3 krs./ Hybridi-kokous Teams-etäyhteydellä.

13.

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.45 ja toivotti kaikille alkavaa lokakuuta. Kokouksen jälkeen otettiin paikalla olevista ja etäosallistujista yhteinen valokuva vammaisneuvoston kuvaushankkeeseen.

Vakuudeksi

Justus Mollberg
puheenjohtaja

Tiina Lappalainen
sihteeri, vammaisasiamies

Muistion tarkastivat

Ibrahim Milanovic

Niina Halonen-Malliarakis